

THESES

QUAS,

JUBENTIBUS LEGIBUS ACADEMICIS,
STIPENDIARIORUM AD IMPERIALEM
ACADEMIAM ABOËNSEM

EXERCITATIONI INSERVITURAS

PUBLICÆ PROPONIT

ERICUS GABRIEL MELARTIN

Philos. Doct. Theolog. Prof. P. O. Imp. Ord. de S:æ Anna in II
Classe Eques,

RESPONDENTE

JACOBO JOHANNE LINDEQUIST

Stipendiario Publico Wiburgense

In Auditorio Theol., die XI Junii MDCCCXXIII,

horis 2. m. solitis.

ABOË, Typis FRENCKELLIANIS.

Thesis I.

Quæ hominem in his terris degentem ad agendum excitant, stimulant, impellunt, variæ, innumeræ res circumstantes, e triplici statione considerari, aut in tres quasi ordines describi possunt, pro ratione scilicet commercii, quod habeat, saltem habere sibi videatur homo, partim cum natura semet ipso inferiori, h. e. universo rerum sensibilium complexu, quæ vinculis mechanismi & organismi tenentur, partim cum natura sibi æquali, h. e. intelligentibus sui similibus, sibi cognatis, partim denique cum natura semet superiori, h. e. intelligentibus, quos extra orbem sensibilium vigentes opinetur, cogitet, sentiat.

Thes. II.

Triplex igitur, ut singulis hominibus, ita universo generi humano, apertus est campus, in quo exspatiari viresque suas intendere atque exercere queat. Pariter triplici quoque respectu conatus nisusque virium humanarum semet exferentium, conflictu oppositarum sibi que reluctantium rerum, repellantur, limitentur, coarctentur, necesse est.

Thes. III.

E triplici ista statione si phænomena, quæ spectanda offert historia gentium, considerare, describere atque metiri volueris, facile observabis, diversam quidem esse rationem, qua tribus istis palmariis rerum momentis, quorum primum technicum, alterum politicum, tertium religiosum appellare liceat, alio aliter tempore agentibus, alium quoque sibi que dissimilem, pro locorum temporumque diversitate, habitum induerit status atque conditio mortalium; sed vero re accuratius pensitata, non casibus

fortuitis sed constantibus legibus regi, nec orbibus in semet redeuntibus, sed progressionem, quantumvis sapenumero interrupta ac retardata, ferri res humanas, tibi persuadebis.

Thef. IV.

Definiri scilicet possunt in historia culturæ generis humani diversa quasi studia, singula impressis cuique characteribus distincta, quæ, aliud post aliud, emensæ sunt gentes tam antiquiores quam recentiores, e nativa feritate egressæ, ubi certus quidam præ ceteris prævalens apparet universorum conaminum atque nisuum tenor, certis quibusdam præ ceteris vigentibus opinionibus, conceptibus, ideis, res dirigentibus, attemperatus. Quod tamen non ita enuntiatum volumus, quasi singula studia singulæ percurrissent gentes; cum alias longius processisse, alias in primis stationibus remansisse constet.

Thef. V.

Ævum antiquum h. e. antechristianum, primo quidem obtutu, cyclum culturæ tam intellectualis quam religiosæ, moralis atque æstheticæ ita absolvisse videtur, ut in gyro circumactum, eodem fere unde egressum fuerat, rediret. Quemadmodum enim antiquissimæ gentes Asiæ, quarum mentionem facit historia, ferreo Despotismi arbitrarii atque illimitati iugo pressæ, semet ab humo attollere nequiverant, ita, regnantibus Imperatoribus Romanis, haud multo feliciori conditione degentes numerosissimæ dominatui eorum subjectæ nationes obtorpuisse sensim atque occalluisse cernuntur. Enimvero utcumque retrogrado jam ferretur cultura humana cursu, sparsa tamen sunt eo ipso tempore lætioris olim segetis semina, jactaque occulto velut ævo fundamenta, exstruendum ferius ocyus magnificum consummationis humanitatis ædificium sustentura.

Thef. VI

Nimirum, quo quod palmarium primo loco referamus, procurante Divina providentia factum est, ut inter perplurimas gentes, quas vasta sua mole oppressas tenebat Roma, caput terræ, populus Judaicus fama quam opibus, clarior, in angulo Asiæ degens, Divinorum inde

a cana antiquitate oraculorum custos, quantumvis de pristino, quo exsplenduerat, gloriæ fastigio jam delapsus, avitæ tamen religionis ac constitutionis prærogativis etiamnum ferox, atque felicioꝝ temporuꝝ brevi instantiuꝝ spe inflammatus, umbratili saltem sub alis aquilaꝝ Romanaruꝝ libertate frueretur, vitamque politicam, utut languidam, traheret, donec e gremio ipsius repente profiluisset scaturigo, unde rivulis uberrimis, universum olim orbem irrigaturis, semet diffusuræ erant salutis divinitus paratæ, pietatis, moralitatis, omnisque omnino veræ humanitatis ditissimæ copiæ. Quo factò, viventibus adhucdum multis mirabilium eventuum testibus, dispersis tamen jam hinc illinc per Imperium Romanum novæ lucis radiis, gens antiqua, peculiari olim Jovæ tutela superbiens, ægrotantem jam dudum in senescente corpore animam efflavit, defuncta scilicet honorabili provincia, quam ipsi præ ceteris gentibus administrandam demandaverat Divina providentia.

Thes. VII.

Deinde, qui historiam culturæ recentioris ævi ab antiquiore distinguit, quemque cum innumeris aliis beneficiis Religionis Christianæ acceptum refert genus humanum, Universalissimus, Particularissimo priscorum populorum vel cultissimorum e diametro oppositus, quo scilicet omnes omnino homines, qua homines, cujuscunque demum sint stirpis, æqualium jurium, officiorum, amoris ac benevolentiaꝝ vinculis consociari cernuntur, ejusdem quoque prima quasi rudimenta & incunabula jam in historia antiqua, præcipue in expeditionibus bellicis Alexandri Magni, in studio gentis Romanæ ad universale per orbem imperium tendentis, atque in consuetudine Romanorum jus civitatis etiam peregrinis concedendi, deteguntur.

Thes. VII.

Quæ denique etiam ope Religionis Christianæ plenius expositæ, illustratæ, Divina auctoritate confirmatæ atque ipsa religionis institutione dispersæ fuere recentiore ævo, idææ libertatis naturalis, æqualitatis omnium ac singulorum coram lege, observantia homini qua homini debita, e. s. p. easdem in scholis quoque priscorum Sapientum, partim populariter, partim subtiliter satis expositas fuisse nemo ignorat; quamvis deficientibus antiquiori ævo, quæ recentiori contigerunt, adminiculis, eadem in vulgus hominum emanare fructusque adeo uberiores proferre nequiverant.
